

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΣΔΔ-ΕΣΤΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ο διαγωνισμός της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης είναι πλέον ο μόνος γραπτός διαγωνισμός για την εισαγωγή των υποψηφίων και μάλιστα στις ανώτατες θέσεις του Δημοσίου.. Τα Πανεπιστημιακά Φροντιστήρια «ΚΟΛΛΙΝΤΖΑ» συνεχίζουν την προετοιμασία των υποψηφίων τους σε ολιγομελείς ομίλους για το διαγωνισμό αυτό και παραθέτουν χρήσιμα θέματα ανάπτυξης, τα οποία αντλούνται από την τράπεζα των δεκάδων προσομοιωτικών εφαρμογών που επιμελούνται οι εξειδικευμένοι συνεργάτες μας.

Θέμα: Η ελληνική οικονομία και το Υπουργείο Οικονομικών έλαβαν μια σειρά από μέτρα ώστε να μπορέσουν να πετύχουν βασικούς στόχους της μακρο-οικονομίας. Εντοπίστε, σχολιάστε τα και κριτικά εκτιμήστε την αποτελεσματικότητά τους. (Πάρτε ως δεδομένο πως η Ελλάδα είναι η μικρή ανοικτή οικονομία, με διογκωμένες υπηρεσίες, εξάρτηση από την γαιοπρόσοδο και χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες).

Επιμέλεια κειμένου: Τσιρώνης Γ.(BSc, MSc Leicester School of Management)

Η ελληνική οικονομία εδώ και 20 χρόνια βρίσκεται σε φάση υλοποίησης ονομαστικής και πραγματικής σύγκλισης με τους εταίρους μας στην Ευρώπη και πλέον από το 2002 στην ζώνη του Ευρώ. Τα μέτρα που εξήγγειλε και άμεσα εφάρμοσε η ελληνική κυβέρνηση αναλύσκονται σε πολλαπλά πεδία της οικονομικής ζωής, της τεχνικής συναλλαγών αλλά και φυσικά των επενδυτικών κινήτρων του ιδιωτικού τομέα όπως επίσης του σημαντικότερου ρόλου της κυβερνητικής δαπάνης.

Αρχικά πρέπει να δούμε την ελληνική οικονομία σαν ένα σύνολο αλληλεπιδράσεων, μεταβλητών και φυσικά σαν ένα οικονομικό κύκλωμα. Τα μέτρα του Υπουργείου Οικονομικών είχαν τρεις πυλώνες: περιορισμός των κυβερνητικών δαπανών (μείωση προσλήψεων στο δημόσιο, περικοπή επιδομάτων και μισθών), αύξηση της φορολόγησης για τις μάζες του πληθυσμού πχ φόρος στα ποτά, τσιγάρα, καύσιμα (ανελαστική ζήτηση) και τέλος στην περαιτέρω ιδιωτικοποίηση εταιριών που ήταν κρατικές (οδηγώντας βραχυπρόθεσμα σε εθνικολογιστικούς λογαριασμούς μιας αύξησης της Απευθείας Ξένης Επένδυσης). Οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτές τις αποφάσεις ήταν πολλοί. Κυρίως οι κατευθυντήριες από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Στρατηγική της Λισαβόνας αλλά και φυσικά τον τεράστιο εξωγενή ανταγωνισμό από αναπτυσσόμενες χώρες, την πίεση από το Κεφάλαιο για δημιουργία κινήτρου ως επιλογή τόπου εγκατάστασης της Ελλάδος.

Βασικοί στόχοι της μακρο-οικονομικής επιστήμης είναι η διατήρηση σταθερών (ή σχεδόν σταθερών) τιμών αγαθών και υπηρεσιών, η επίτευξη πλήρους δυνητικού προϊόντος, η μείωση της ανεργίας στο φυσικό της ποσοστό αλλά και φυσικά η ενδυνάμωση της εθνικής οικονομίας (μέσω αύξησης του πραγματικού Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, αύξηση των έργων υποδομής και ενσωμάτωσης πάγιου κεφαλαιουχικού εξοπλισμού στην χώρα). Αξίζει να τονιστεί πως στα οικονομικά υπάρχουν διάφορα κριτήρια αξιολόγησης της πληροφορίας που δεχόμαστε. Κύρια είναι ο χρόνος σε βραχυχρόνιο και μακροχρόνιο ορίζοντα και φυσικά η αποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής, νομισματικής, συναλλαγματικής, τραπεζικής, εμπορευματικής και διεθνών εμπορικών σχέσεων πολιτικής που θα εφαρμοστεί (κάθε μια φυσικά και επηρεάζει την άλλη και ίσως κάνει wave out το επιθυμητό τελικό αποτέλεσμα).

Σχολιασμός για την ανάγκη αύξησης του ΦΠΑ (σε πολλές κατηγορίες), περικοπή μισθών και φυσικά αρνητική ανάπτυξη στην Ελλάδα μπορεί να γίνει αν λάβουμε υπόψη μας το διττό έλλειμμα, την ανικανότητα προσέγγισης ξένου Κεφαλαίου και τεχνογνωσίας, της διαρθρωτικής και δυσκίνητης οργάνωσης της υποδομής μας, πάγιων χωροταξικών δυσκολιών της βιομηχανίας αλλά και την κουλτούρα της «ήσσοнос» προσπάθειας. Επίσης όντως μία χώρα που κατά κυριότητα λόγο εισαγάγουμε σχεδόν τα πάντα (τεχνολογία, βιομηχανικά αγαθά, πρώτες ύλες) έχουμε μόνιμα ελλειμματικό ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών και φυσικά ανεργία μιας και πολλές βιομηχανίες-πολυεθνικές δεν εγκαθίστανται στην χώρα ή και αν το κάνουν αργά ή γρήγορα βρίσκουν διέξοδο σε άλλες βαλκανικές χώρες. Για να καλύψουμε τις ανάγκες του Κράτους πρέπει να καταφύγουμε σε εσωτερικό ή εξωτερικό δανεισμό. Κάθε σύστημα έχει την δικιά του αποτελεσματικότητα, αντίκτυπο και φυσικά κόστος. Διαχρονικά η Ελλάδα όπως πολλές χώρες, δανείζεται με ομόλογα, με πράξεις δηλαδή εμπορικές όπως είναι η καταβολή μιας προκαταβολής της ονομαστικής αξίας του ομολόγου αλλά εμπεριέχει την αποπληρωμή του στην εκδότηρια τράπεζα με σύνθετο τοκισμό (χαρακτηριστικά όπως γίνεται προς την Γερ-

μανία, που μεγάλο μέρος του δανεισμού που μας κάνει της επιστρέφεται με μορφή κρατικής δαπάνης δικής μας).

Τα μέτρα της κυβέρνησης ίσως μακροπρόθεσμα αποκλιμακώσουν τον πληθωρισμό (αν και τα χαμηλά επιτόκια καταθέσεως το κάνουν σε έναν βαθμό), ίσως οι κρατικοί προϋπολογισμοί γίνουν ισοσκελισμένοι (αν και κάτι τέτοιο είναι ανέφικτο όταν πρέπει να βασιστείς σε ενδογενή και εξωγενή μεγέθυνση σε επίπεδο άμεσο) και τέλος υπάρχει η πιθανότητα να προσελκυστούν ξένες επενδύσεις.

Άμεσα τα νέα μέτρα της κυβέρνησης τείνουν να έχουν επίδραση στην συναθροιστική ζήτηση της οικονομίας κάνοντας την πιο μικρή. Ο παρακάτω πίνακας μας δίνει τους παράγοντες που επηρεάζουν την Aggregate Demand.

Αλλαγές στην δαπάνη των καταναλωτών-οικίες, μικρές επιχειρήσεις	Πλούτος του καταναλωτή (disposable income), προσδοκίες του καταναλωτή, βαθμός χρέους του νοικοκυριού και επιτόκιο δανεισμού του, φορολογική κλίμακα, τεκμαρτό εισόδημα
Αλλαγές στην δαπάνη επένδυσης	Επιτόκιο δανεισμού ιδιωτικών εμπορικών τραπεζών, αναμενόμενες αποδόσεις, μέλλουσες εμπορικές συνθήκες, τεχνολογική ενσωμάτωση, βαθμός υπερβάλλουσας παραγωγικής δύναμης, επιχειρησιακοί φόροι
Αλλαγές στην κυβερνητική δαπάνη	Δαπάνες για μισθούς, αγορές εξοπλισμών, κοινωνικό κράτος. Κράτος πρόνοιας
Αλλαγές στις καθαρές εξαγωγές εξαρτώνται από το εθνικό εισόδημα στην αλλοδαπή, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες	

Είναι σαφές που σε άμεσο ορίζοντα η συναθροιστική ζήτηση θα μικρύνει μιας και όλα τα μεγέθη που έχει τείνουν σε σμίκρυνση.

$Aggregate\ Demand = Consumption + Investment + Government\ Spending + Net\ Exports$. Άρα μπορούμε να αναμένουμε μικρότερη εγχώρια παραγωγή αγαθών, μειωμένη κατανάλωση, τάση για αποταμίευση μικρών ποσών (μέχρι 20,000 ευρώ στην τράπεζα) μιας και ουσιαστική

επένδυση δεν μπορεί να γίνει. Επίσης θα διογκωθεί ο ρόλος των ξένων θεσμικών επενδυτών αν έρθουν να εγκατασταθούν και δραστηριοποιηθούν στην Ελλάδα αφού θα μπορέσουν να αποτελέσουν πυλώνα επενδύσεων, και αγοράς εργατικού δυναμικού μειώνοντας κάπως την ανεργία, αν και ο ιδιωτικός τομέας πάντα λειτουργεί με γνώμονα την μεγιστοποίηση της ωφελιμότητας του και την μεγιστοποίηση του κέρδους.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως η περιοριστική δημοσιονομική πολιτική τείνει να δώσει ένα άξονα δράσης στην παγκοσμιοποίηση και δη τους δύο πιο σημαντικούς πυλώνες της την απορρύθμιση και ιδιωτικοποίηση.

Φυσικά η Ελλάδα θα μπορούσε να καταφύγει στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αλλά όπως συνέβη σε άλλες χώρες του πλανήτη (πχ Αργεντινή) αν εφαρμοστεί σφικτή περιοριστική πολιτική, εκτεταμένες ιδιωτικοποιήσεις, περιορισμός της κυκλοφορίας του χρήματος χωρίς προειδοποίηση ή κάποια διαρθρωτική αναδιοργάνωση του οικονομικού κυκλώματος οι κοινωνικές αναταραχές και φυσικά οι αρνητικές εξωτερικές οικονομίες είναι εκτεταμένες.

Σαν στόχος του Υπουργείου που μπορεί να επιτευχθεί, είναι η μείωση του δημόσιου χρέους μιας και τα κέρδη από την φορολογία και την μείωση των κυβερνητικών δαπανών είναι πολλά. Αξίζει να σημειωθεί το παράδοξο βέβαια πως όταν έπεσε ο ειδικός φόρος ταξινόμησης των αυτοκινήτων, το κράτος είχε αυξημένα έσοδα εξαιτίας του όγκου πωλήσεων που αυξήθηκε έστω και αν η ανά κεφαλή μονάδα συμμετοχής στην κρατική κερδοφορία μειώθηκε.

Το πρόβλημα της ανεργίας είναι έκδηλο και παρά τις θετικές προσπάθειες των τελευταίων χρόνων εξακολουθεί να υπάρχει ειδικά σε νέους, γυναίκες και επιστήμονες που βιώνουν διαρθρωτική ανεργία και ανεργία τριβής. Άμεσα οι θέσεις εργασίας θα λιγοστεύουν αλλά σε μακροχρόνιο ορίζοντα αν πετύχουμε βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μας, προσέλκυση χρηματοδοτήσεων από την Ε.Ε. και φυσικά εισροή πολυεθνικών με όρους win-win, τότε θα μπορέσει η χώρα να μπει σε αναπτυξιακή πορεία.